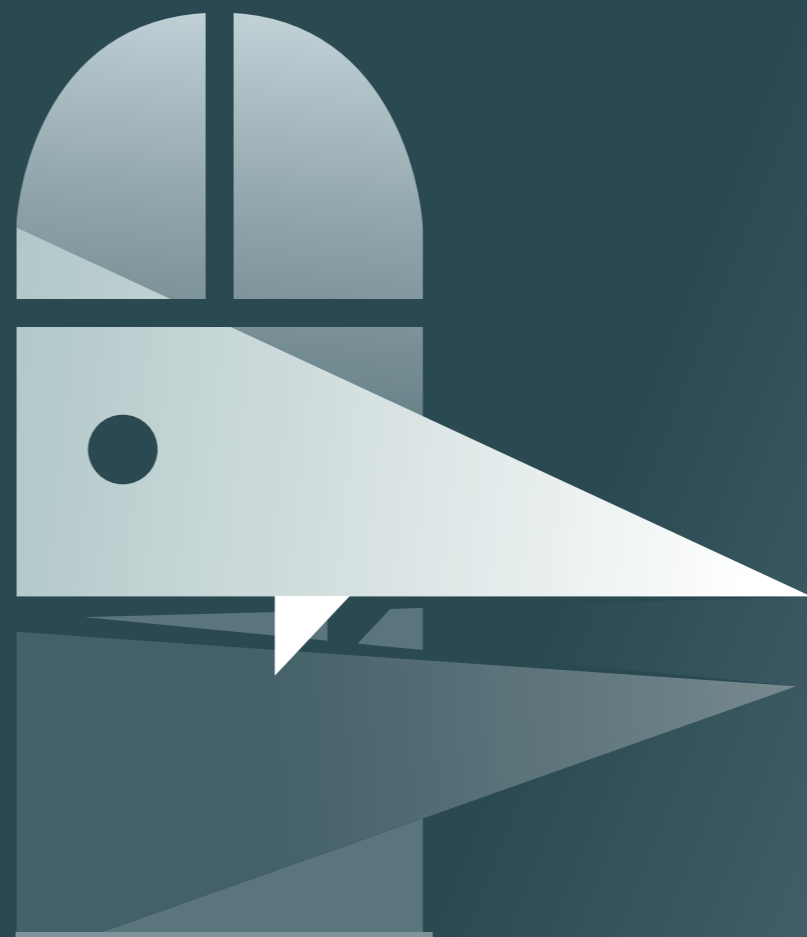

Kaip šiltą vasaros naktį

V ZVĖRIS

kalbasi su virėju Vasiliausku apie LAIMĘ

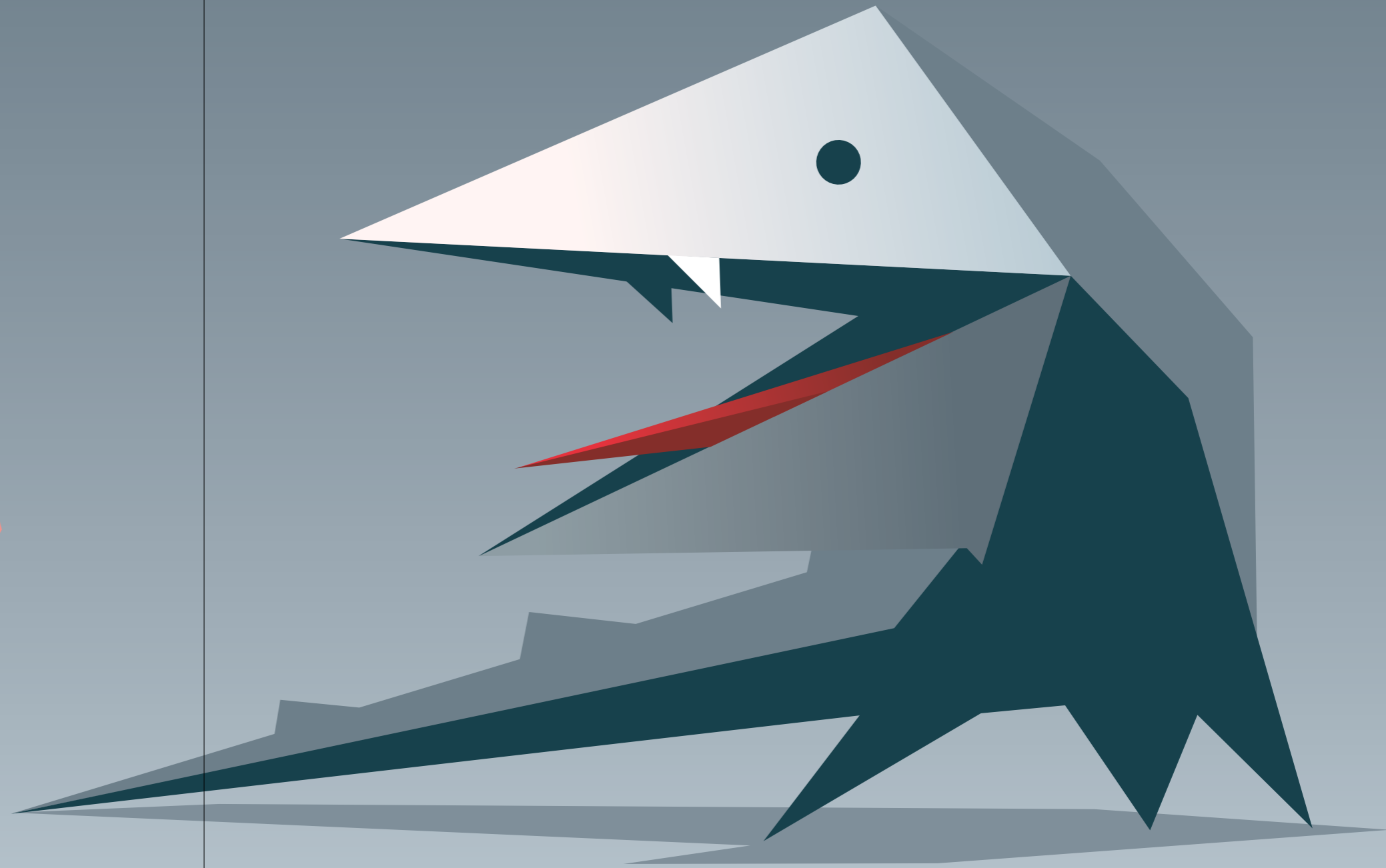

Kaip šiltą vasaros naktį Žvėris kalbasi su virėju Vasiliausku apie laimę

Ši pasaka yra iš „Kauno Žvėries pasakų knygos“.

Pasakų knyga vaikams ir jų tėveliams apie Mitinį Kauno Žvėrį ir jo nuotykius mieste. Pasakos skirtos pristatyti „Kauno – Europos kultūros sostinės 2022“ vertybes ir idėjas.

Kaune vasaros naktys labai gražios. Po miestą šmirinėja įsimylėję šešėliai, ant šiltų grindinio akmenų miega katės, Ažuolyne laumės pasitiesia pledus ir iškylauja, o žmonės užsidegę šviesas sėdi namų balkonuose arba kavinėse.

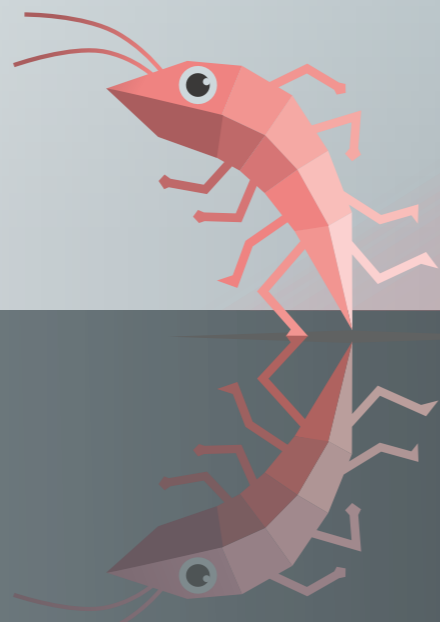

Po vidurnakčio viskas apimsta, tik girdėti, kaip senų namų palėpėse kiaunės tyliai skanauja iš balandžių pavogtus kiaušinius.

Maždaug tuo laiku vieną gerai žinomą senamiesčio restoraną palieka paskutiniai lankytojai, tačiau virėjas Vasiliauskas dar neskuba išjungti viryklės. Jis paima didžiąją varinę keptuvę, įpila paties geriausio itališko Toskanos alyvuogių aliejaus, prideda česnakų, imbiero, paslapyje laikomų žolelių, paties tądien surinktų prie Neris, viską užkaitina ir iš didelio dubens suverčia keptuvėn tigrines krevetes.

Kai tik apkepusių krevečių kvapas pasiekia maždaug Vilniaus ir Mapu gatvių sankryžą, į mažąjį virtuvės langelį kažkas pabeldžia.

Virėjui nereikia sukti galvos, kas atėjo į svečius, – jis ir taip žino. Vasiliauskas nukelia keptuvę nuo viryklės ir pradaręs langelį pastato ją ant palangės.

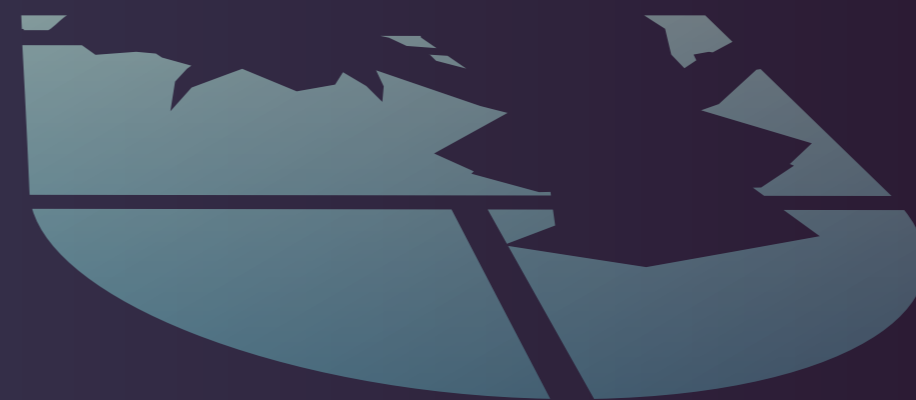

Langelyje pasirodo Kauno Žvėries letena, atsargiai nagu pasmeigia krevetę, tada letena dingsta, ir po akimirkos pasigirsta čepsėjimas.

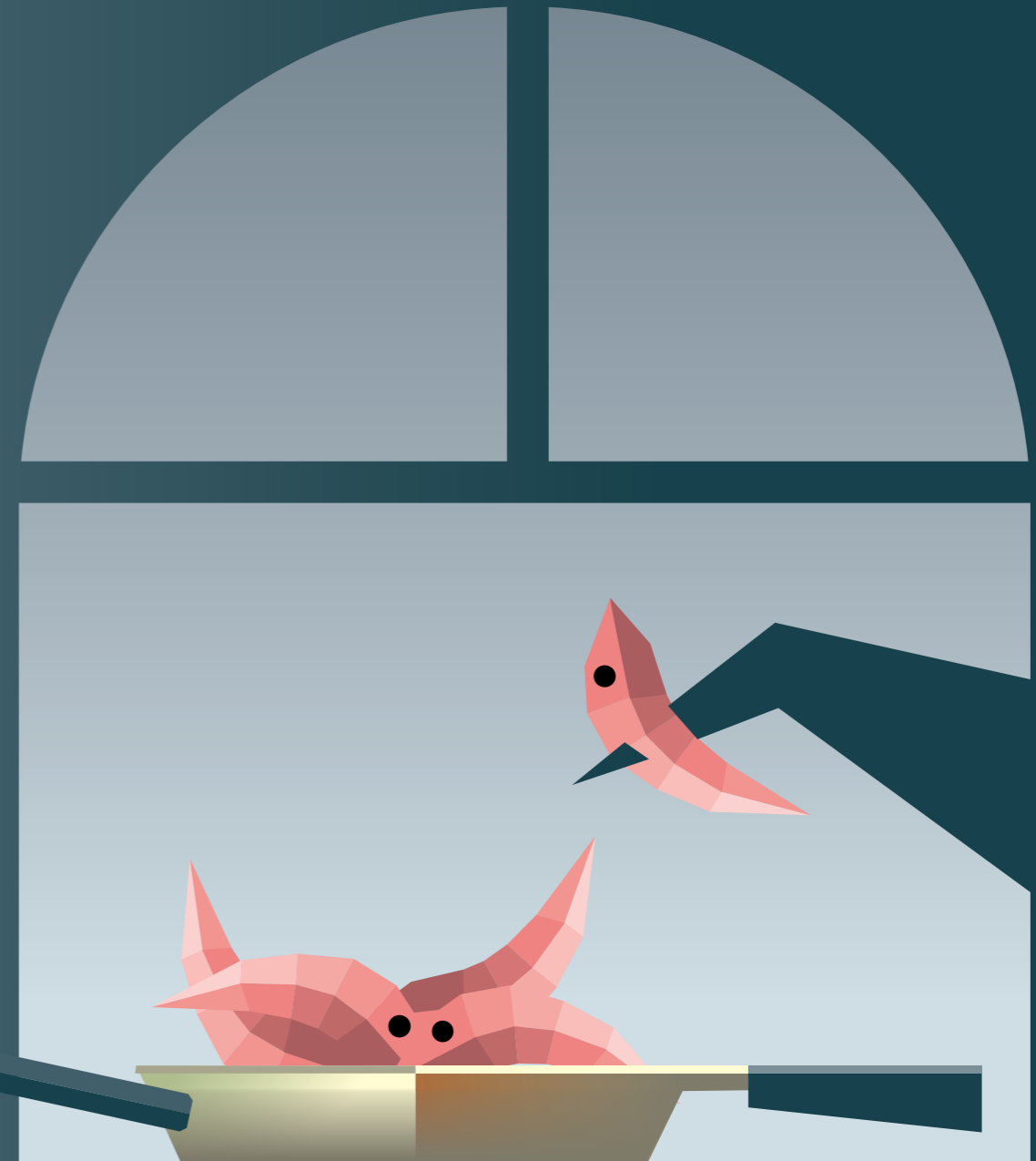
– Čepsėti negražu, – sako virėjas.

Dabar langelyje pasirodo Žvėries akis.

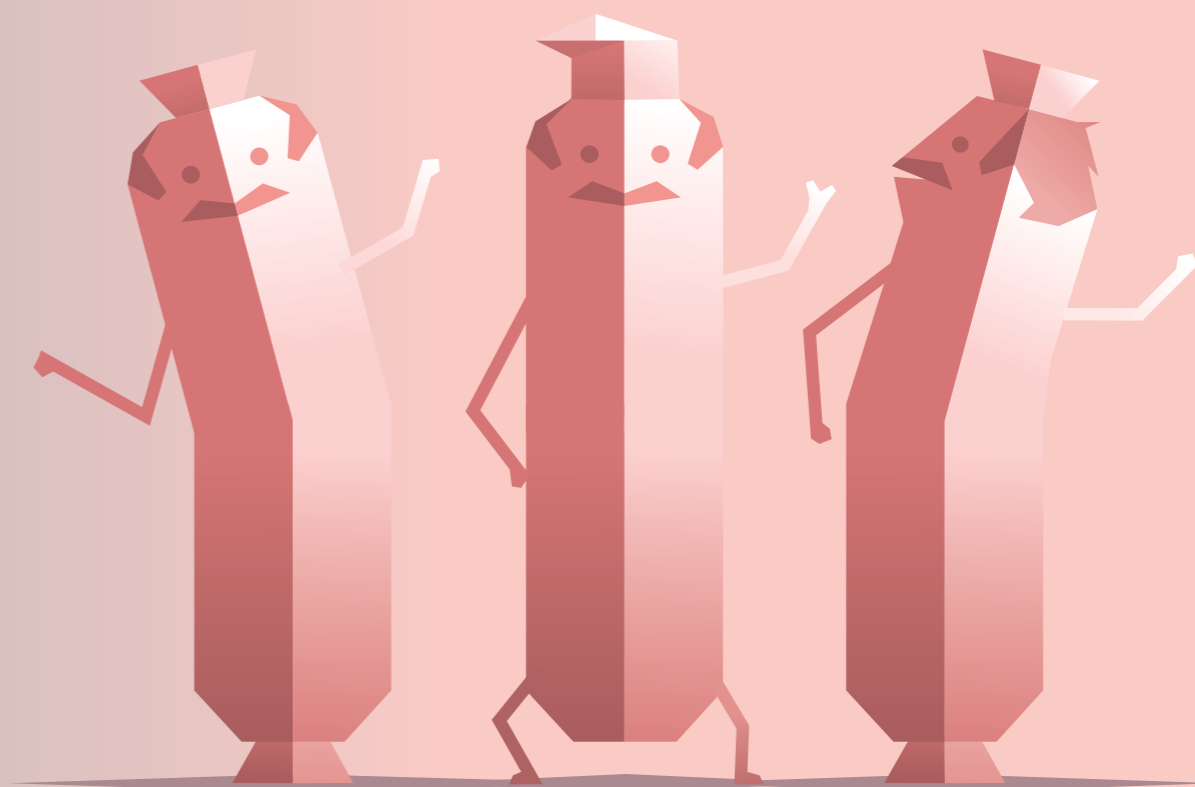
– Atsiprašau, – sako Žvėris. Ir pamerkia akį Vasiliauskui, senam savo draugui.

Vasiliauskas apsuka keptuvę, kad Žvėriui būtų patogiau valgyti, ir sėdėdamas virtuvės gilumoje smalsiai stebi, kaip draugo letena vieną po kitos čiumpa krevetes ir neša į burną, esančią kažkur už langelio.

Virėjas neina labai arti lango, Žvėris taip pat linkęs bendrauti su draugu pro šį mažiausiąjį iš senamiesčio restorano langelių, pro kurį jo galva niekaip netilptų.

Žinoma, Kauno Žvėris nėra žmogėdra kaip kai kurie senamadiški jo giminaičiai Europoje, tačiau virėjas Vasiliauskas visas apsilaistęs skaniais padažais, apkūnus, jo rankų pirštai kaip dešrelės, o dar kvepia svogūnais ir šiek tiek šafranu... tad atsarga gėdos nedaro. Juk būna, kad gyvenime netyčia suėdi draugą ir paskui tenka gailėtis? Nei Žvėris, nei Vasiliauskas nenorėtų, kad taip atsitiktų.

Kai Žvėris pasisotina, virėjas įpila jam ir sau giros, jiedu išgeria po stiklainaitę, Žvėris padeda nosį ant palangės, ir jiedu kalbasi.

– Ar tu laimingas? – klausia Vasiliauskas.
– Jooo, – linksmi nutęsia Žvėris. – O tu?
– Man dažnai būna liūdna.
– Laimingiems žmonėms ir turi kartais būti liūdna.

– Tikrai? – nustemba virėjas.
– Aha, – sulinksi Žvėris. – Jūs, žmonės, dažnai ieškote laimės netinkamose vietose. Jums atrodo, kad laimingas tas, kuris visą laiką juokiasi. Tai – visiška nesąmonė. Tas, kuris visą laiką juokiasi, yra ne laimingas, o beprotis.

– Gal tada laimė – būti turtingam? – klausia Vasiliauskas.
– Nemanau. Štai Žaliakalnyje gyvena vienas kolekcininkas, toks turtingas, kad nė pats nežino, kiek visko turi. O vargsta labiau už didžiausią varguolį, nes nuolat dreba iš baimės, kad jį apvogt. Aš specialiai dėl jo net buvau nuėjęs pas vagių vaivadą ir tas garantavo, kad nė neketina kolekcininko apvogti, bet turtuolis vis vien neranda vietos.

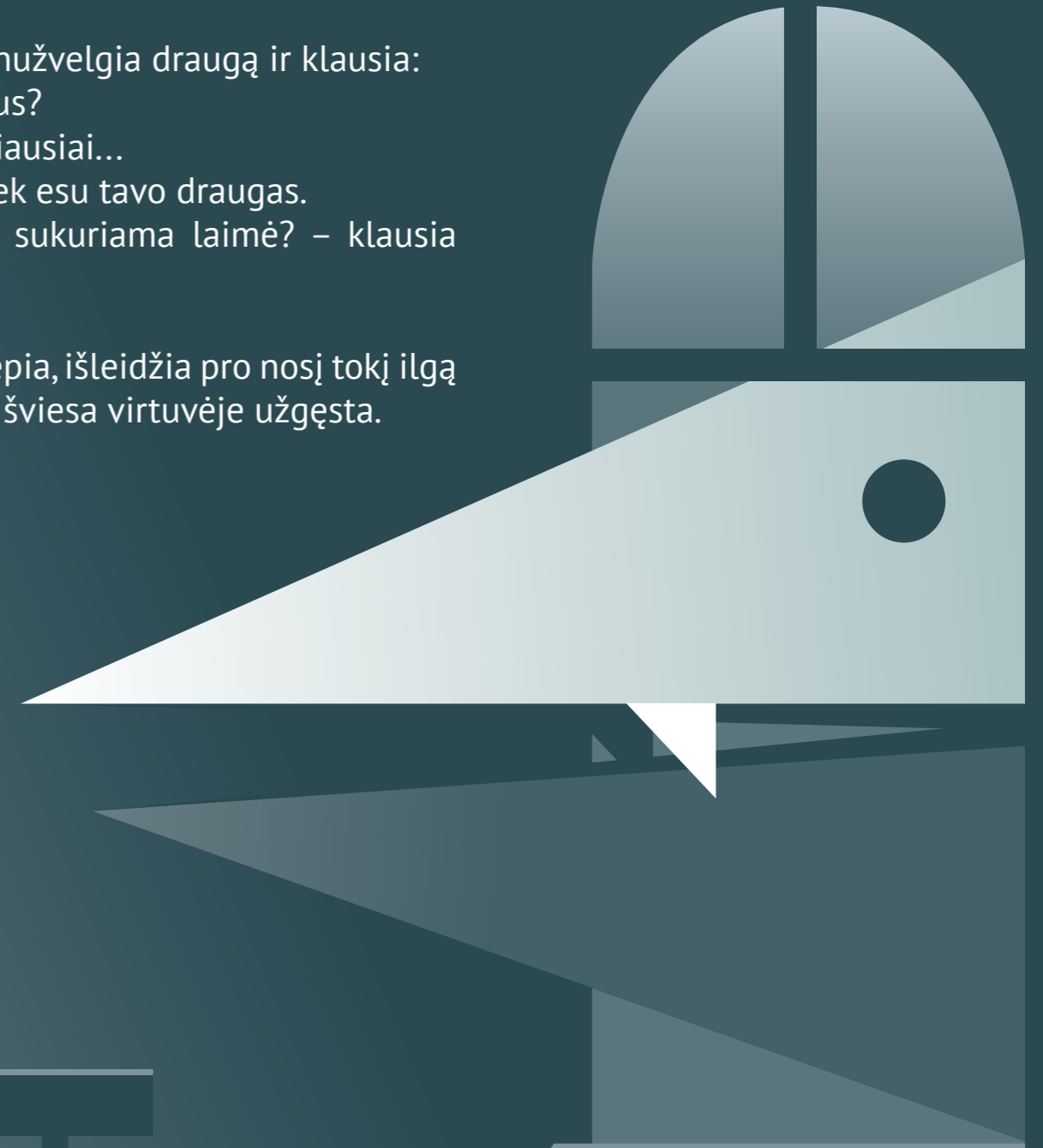
– Laimė – tai būti gražiam, – liūdnai apžiūrinėdamas savo atvaizdą puodo dangtyje sako virėjas. – Ir lieknam.

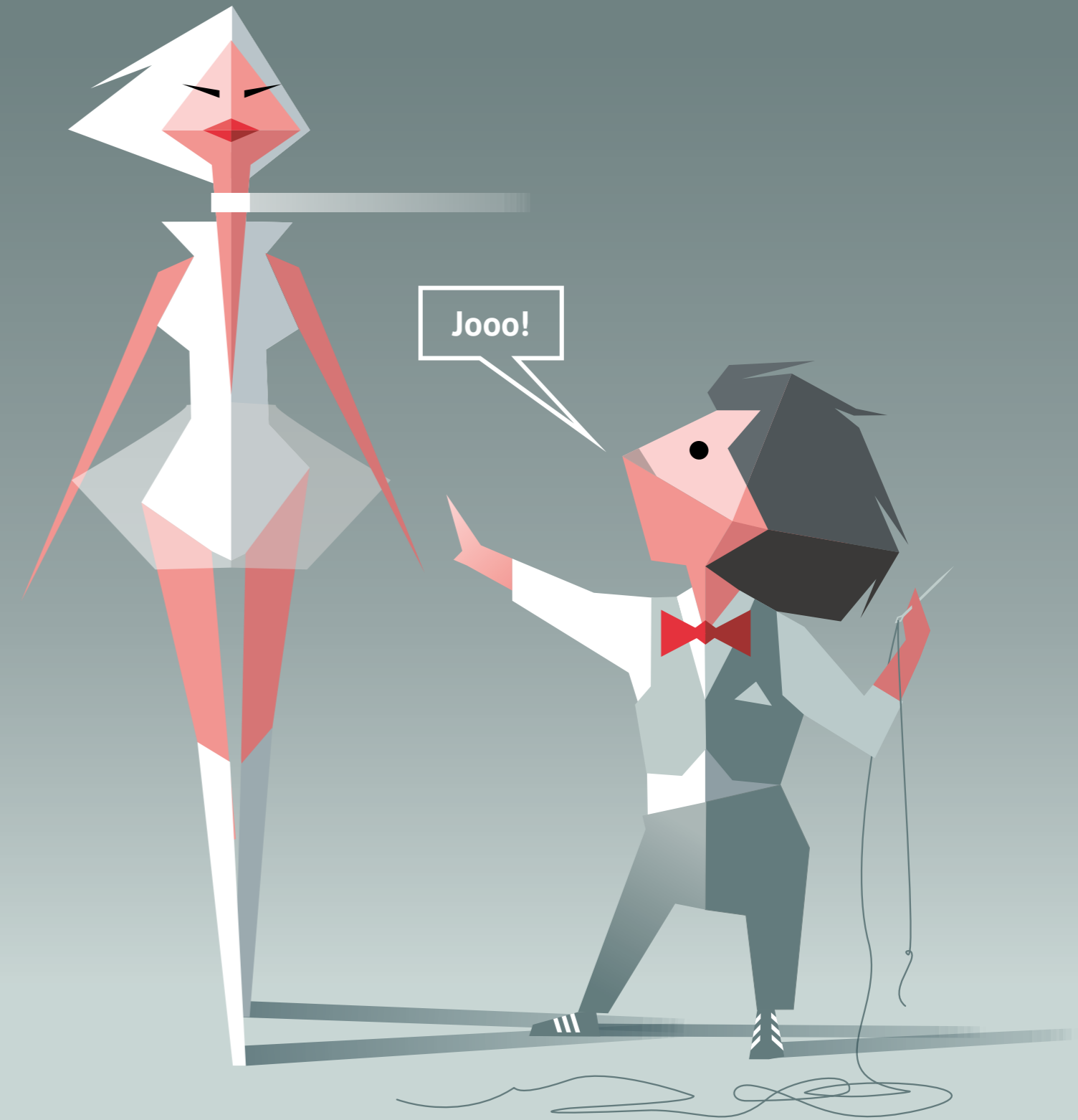
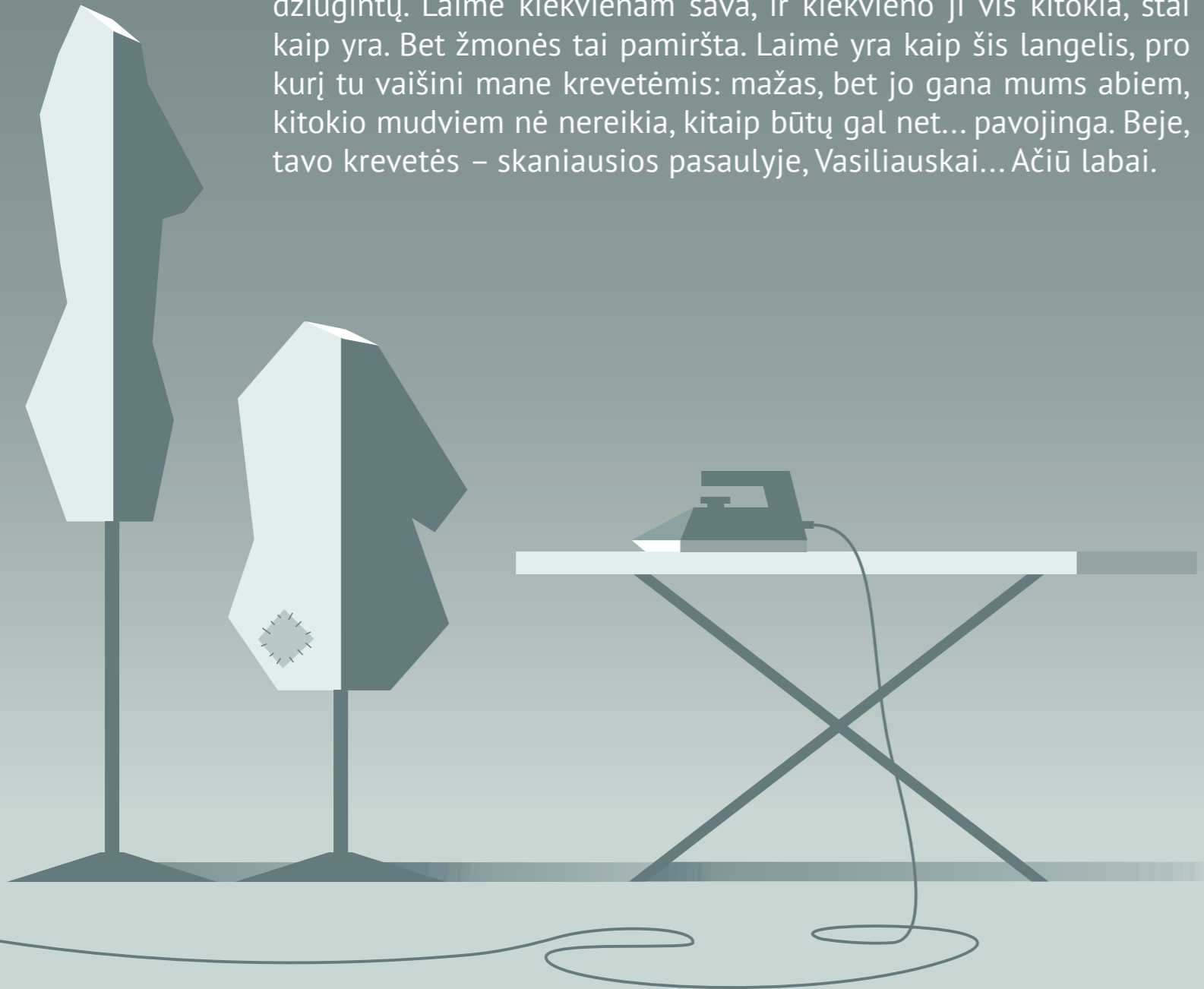
Žvėris ironiškai nužvelgia draugą ir klausia:

- Ar aš tau gražus?
- Na, ne per labiausiai...
- Tai va. O vis tiek esu tavo draugas.
- Tai kaip tada sukuriama laimė? – klausia virėjas.

Žvėris lėtai iškvepia, išleidžia pro nosį tokį ilgą atodūsj, kad net šviesa virtuvėje užgęsta.

– Tu teisingai paklausei. Laimė išties *su-ku-ria-ma*. Kaip architektas projektuoja namą ar drabužių dizaineris piešia drabužį, taip ir mes kuriame laimę – pasistatome tarsi namą arba pasisiuvame kaip paltą. Esame patys sau architektai ir statybininkai, dizaineriai ir siuvėjai. Svarbu tik, kad mums tiktų, kad būtų pagal mūsų figūrą ir mus džiugintų. Laimė kiekvienam sava, ir kiekvieno ji vis kitokia, štai kaip yra. Bet žmonės tai pamiršta. Laimė yra kaip šis langelis, pro kurį tu vaišini mane krevetėmis: mažas, bet jo gana mums abiem, kitokio mudviem nė nereikia, kitaip būtų gal net... pavojinga. Beje, tavo krevetės – skaniausios pasaulyje, Vasiliauskai... Ačiū labai.

Virėjo veide pasirodo šypsena. Jis stojasi, norėtų pribėgti ir apkabinti draugo nosį, bet Žvėris tai pajutęs taip stipriai pūsteli orą pro šnerves, kad gūsis pasodina Vasiliauską atgal ant kėdės.

- Iki kitos šiltos nakties, Vasiliauskai.
- Iki, mano drauge. Beje, Žvėrie!
- Ką?
- O gal laimė yra, kai nėra nelaimės?

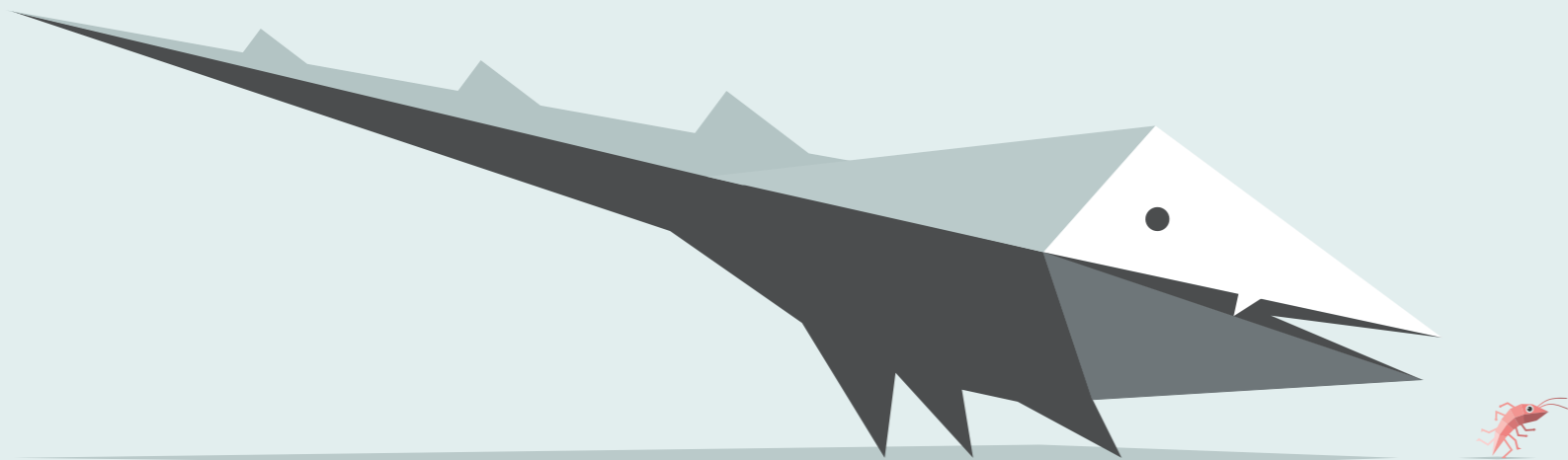
– Laimė ir nelaimė – nepažįstamos. Jos – iš skirtingų pasakų, nepainiok jų.

Ir Žvėris dingsta šiltoje Kauno naktyje. Langelyje vietoje nosies ir akies dabar spindi mėnulis, jo šviesa vaikštinėja po virtuvę, virėjas sėdi ant kėdės ir jam gera, nors pats gerai nežino kodėl.

LAIMÉ!

ISBN 978-609-96261-4-7

Teksto autorius ©
Rytis Zemkauskas

Dailininkas ir dizaineris ©
Darius Petreikis

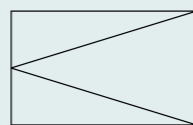
Redaktorės
Loreta Kavolė, Eglė Petreikienė, Daina Žemaitytė

Spaudė kopa.lt

Tiražas 1000 egz.

Leidėjas © VšĮ Kaunas 2022
www.kaunas2022.eu
www.kaunolegenda.lt

Kaunas 2022
Europos kultūros sostinė

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Rėmėjai

Nuostabi istorija apie Kauno Žvėries ir virėjo Vasiliausko draugystę. Turiningi ir prasmingi pokalbiai pro mažą virtuvės langelį atskleis ne tik patiems mažiausiems, bet primins ir suaugusiems, iš kur atsiranda ir iš ko susideda laimė.

Kai Žvėris pasisotina, virėjas įpila jam ir sau giros, jiedu išgeria po stiklainaitę, Žvėris padeda nosį ant palangės, ir jiedu kalbasi.

- Ar tu laimingas? – klausia Vasiliauskas.*
- Jooo, – linksmi nutęsia Žvėris.– O tu?*
- Man dažnai būna liūdna.*
- Laimingiems žmonėms ir turi kartais būti liūdna.*

